

Posudek diplomové práce Veroniky Svobodové

Renesanční a barokní evropská krajka

/97 stran textu a poznámkového aparátu, literatura, 807 obr./

Z oborů uměleckého řemesla jsou textilie, významné pro období renesance a baroka, poměrně opomíjeným tématem. Zejména krajka, slohově dominantní výtvarný projev je v domácí literatuře i studijně zanedbávaným oborem. Z tohoto hlediska je diplomová práce Veroniky Svobodové vítaným příspěvkem a lze říci úvodem, že se s námětem diplomantka vyrovnala úspěšně.

V úvodních kapitolách předložené práce se V. Svobodová věnuje definici krajky, kořenům vzniku tohoto důmyslného umění a technologicky všem druhům krajkářského projevu. Následuje zevrubné sledování všech geografických center výroby evropské krajky /Itálie, Nizozemí a další evropská střediska/ i úloze, jakou přispěla k rozvoji a šíření produkce krajk střední Evropa a české země. V souvislosti s historií je v diplomní práci zvláštní kapitola věnována slohovému vývoji krajkářské produkce 16. - 18. století - zde bych čekala hlubší zamyšlení a srovnání s typickými renesančními a barokními tendencemi v umění a uměleckém řemesle. Expresivní kontrast světla a stínu, např. u kovaných brázdokných mříží, či protipól černé a bílé např. u švarclotem malovaného českého skla z dílny I. Preisslera a pod. Rovněž ve stati, pojednávající náměty krajk by kromě figurálních motivů mohly být zmíněny i rostlinné a zomomorfní, či ryze ornamentální, geometrické.

Za pozitivní část práce pokládám kapitolu, věnovanou uplatnění krajky jak v církevní liturgii tak i v profáním účelu-oděvu, což je doloženo na četných obrazových dokladech z dílem známých světových malířů. Zde bych pokládala za přínosné využít více španělské obrazové galerie lábkovického zámku v Nelahozevsi, sbírkovým fondem zcela ojedinělého celku v Evropě. Zde právě krajka a šperk představují dominantní snahu o reprezentaci nejen v portrétech, ale právě v prezentaci oděvů porstrétovaných /Polycena z Lobkowicz a d./

Drobnější připomínky: str. 11: tulipán a narcis se nedostal do střední Evropy přes Holandsko a Indie, ale z osmanského Turecka a to už na počátku 60tých let 16. století na konci vlády Ferdinanda I. V rámci celkem samostatné formulace textu se vyloučily ojedinělé pravopisné chyby /pražský Hrad/ a drobnější nepřesnosti v citované literatuře, zejména německé.

Závěrem lze konstatovat, že diplomní práce Veroniky Svobodové je solidním a svědomitě zpracovaným textem, provázeným víc jak osmi sty položek obrazové dokumentace. Připojený katalog sbírkových celků Severočeského muzea v Liberci, výběrově i Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a celkem málo známého Muzea krajky ve Vamberku, přispívá ke kladnému obrazu předložené práce.

Vzhledem k tomu, že Veronika Svobodová významným podílem přispěla k málo publikované problematice z oboru uměleckých řemesel, doporučuji její diplomovou práci k obhajobě.

V Praze, 11. září 2006

doc. PhDr. Jana Kybalová, CSc